

Bakgrunn for vedtak

Søknad om konsesjon for uttak av
drikkevann fra Storvatnet, Balsfjord
kommune

Balsfjord kommune i Troms fylke

Tiltakshaver	Balsfjord kommune
Referanse	201307394-18
Dato	04.03.2016
Notatnummer	KI-notat 2/2016
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Ole André Steinsvik

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

Sammendrag	4
Høring og distriktsbehandling	7
NVEs vurdering	8
NVEs konklusjon	12
Forholdet til annet lovverk	12
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	14

Sammendrag

Storvatnet Vassverk SA har søkt etter vannressursloven § 8 om uttak av vann fra Storvatnet i Balsfjord kommune i Troms fylke.

Storvatnet ligger i Tømmerelvvassdraget i Balsfjord kommune. Vannet befinner seg ca. 1 mil sørøst for kommunesenteret Storsteinnes. Storvatnet ligger cirka på kote 127.

Det søkes om et uttak på 30 l/s og regulering av Storvatnet mellom LRV på kote 125,5 og HRV på kote 127,5. Eksisterende vannverk tar ut ca. 25 l/s uten regulering av Storvatnet. Vannverket planlegger å bruke eksisterende infrastruktur.

Formålet med tiltaket er å sikre produksjonen av godt drikkevann for eksisterende og ny bebyggelse i området fra Storsteinnes til Bergeneset, samt legge til rette for næringsvirksomhet og utvikling i området. Tiltaket er i tråd med kommunens arealplan.

NVE har ikke registrert konflikter av betydning knyttet til tidligere vannuttak, men har gjennom offentlig høring av søknaden blitt gjort oppmerksom på enkelte interesser som må ivaretas dersom det gis konsesjon. Det er registrert både kulturminner, landfauna og akvatisk fauna av middels verdi i tilknytning til vassdraget. Ingen av høringspartene er imot utnyttelse av vassdraget så lenge det settes vilkår i konsesjonen som ivaretar verdiene i vassdraget.

De aller fleste vassdragstiltak vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til vannuttaket må de samlede ulemperne ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulemperne til et akseptabelt nivå.

Med omsøkte alternativ 2, som tilsvarer et uttak fra Storvatnet på 30 l/s, mener NVE at vannuttaket og reguleringen og virkningene av dette er akseptable.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Storvatnet Vassverk SA tillatelse etter vannressursloven § 8 til å ta ut inntil 30 l/s vann fra Storvatnet, samt regulering mellom kote 127 og kote 127,5. For å opprettholde levevilkårene for anadrom fisk stilles krav om minstevannføring på 57 l/s fra Storvatnet. Av hensyn til terrestrisk og akvatisk fauna, og da særlig hensynet til anadrom laksefisk, tillates ikke omsøkte alternativ 3 med større regulering av Storvatnet.

Tillatelsen gis på nærmere bestemte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Storvatnet Vassverk SA, datert 22.11.2013:

«SØKNAD OM KONSESJON FOR UTTAK AV DRIKKEVANN FRA STORVATNET I BALSFJORD KOMMUNE

Storvatnet Vassverk SA søker med dette om konsesjon for uttak av inntil 30 l/s fra Storvatnet i Balsfjord kommune. Vannverket forsyner pr. i dag Storsteinnes og tilliggende områder.

Kilden er Storvatnet som ligger sør for disse områdene. Dagens vannuttak fra Storvatnet er på ca. 25 l/s og det planlegges å ta ut ytterligere ca. 4,2 l/s for eventuelt å forsyne det kommunale Sagelvvatn vannverk.

Vannverket har vært i drift i cirka 50 år, men har inntil nå ikke hatt konsesjon.

Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til

- 1. Dagens uttak på 25 l/s uten regulering*
- 2. Økt uttak inntil 30 l/s med regulering*
- 3. Regulering av Storvatnet mellom LRV på kote 125,5 og HRV på kote 127,5*

Nødvendige opplysninger om tiltaket framgår av vedlagt utredning.»

Etter at søknaden ble sendt på høring mottok NVE følgende opplysning datert 6.7.2015:

«Sweco har på vegne av Storvatnet vassverk søkt om konsesjon for uttak av drikkevann fra Storvatnet i Balsfjord kommune. Søknaden har saksnummer 201307349 hos NVE.

Vassverket ønsker nå å endre søknaden slik at det ikke er aktuelt å koble til Sagelvvatnet vassverk. (...) Videre ønsker vassverket likevel å beholde begge alternativene i søknaden selv om denne teksten går ut...»

Storvatnet Vassverk SA, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Omsøkt	Eksisterende vannuttak
Nedbørfelt	km ²	19,9	25
Middelvannføring, normalår	l/s	480	
Alminnelig lavvannføring	l/s	57*	
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	128	
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	53	
Lengde på berørt elvestrekning	km	2,1	
Vannuttak	l/s	30	
MAGASIN			
Normalvannstand	moh	127	
LRV	moh	125,5	
HRV	moh	127,5	
Magasinivolum	mill. m ³	ca. 2,5	

**Alminnelig lavvannføring er basert på skalering av vannføringsserier fra representativt felt, Ytre Fiskelausvatn (196.7)), Søknad om konsesjon for uttak av drikkevann fra Storvatnet, Sweco*

Om søker

Tiltakshaver er Storvatnet Vannverk SA som primært ønsker å sikre produksjonen av godt drikkevann for eksisterende og ny bebyggelse i området fra Storsteinnes til Bergneset.

Beskrivelse av området

Prosjektet er lokalisert til nedslagsfeltet Storvatnet ved Tømmerelv i Balsfjord kommune. Vassdraget ligger ca. 10 km sørøst for kommunesenteret Storsteinnes på vestsiden av Balsfjorden. E 6 går ca. 3-4 km vest for Storvatnet. Nedbørfeltet til Storvatn utgjør 19,9 km².

Vassdraget består av en relativt flat dalbunn omkranset av alpine fjellformasjoner. Storvatnet ligger på kote 127, mens høyeste nivå er 1370 moh. Vassdraget renner ut i Balsfjorden. Området består i stor grad av skog- og snaufjellsområder. Skogen i området domineres av bjørk mens nedre del av dalbunnen beskrives som mellomboreal.

Landskapet er særlig bratt på østsiden av Storvatnet, noe som gjør at vannet blir fort dypt her. Enkelte steder, spesielt langs bredden i den nordvestlige enden av vannet, er det langgrunt. Det ligger et par hytter på nordsiden av Storvatnet, samt en hytte på vestsiden.

Storvatnet dreneres av Hølelva som renner gjennom Hølvatnet og ned til samløpet med Tverrelva. Herfra og ned til utløpet i Balsfjorden omtales ofte elvestrekningen som Tømmerelv. Elva er stort sett skjult pga. beliggenhet og vegetasjon. Elvestrekningen har anadrom bestand av fisk og strekker seg ca. 2,1 km ned til samløpet med Tverrelva.

Det etablerte inntaket til vannverket ligger under vann, og er lite synlig fra land. Omsøkte vannuttak har vært driftet siden midt på 1960-tallet og forsyner ca. 650 husstander pluss offentlige bygg i området omkring Storsteinnes.

Det er også registrert 4 kulturminner i området rundt Storvatnet.

Teknisk plan

Reguleringer

Det omsøkes en regulering i Storvatnet mellom LRV på kote 125,5 og HRV på kote 127,5.

Inntak

Det planlegges bygd nytt inntak dykket ned i Storvatnets nordre del.

Vannvei

Eksisterende VA-infrastruktur benyttes.

Veier

Etablerte veier vil benyttes i anleggs- og driftsfasen.

Arealbruk

Arealbruken vil i all hovedsak knytte seg til en eventuell bygging av dam, samt tilhørende regulering av vannspeilet til Storvatnet.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Tiltaket er i tråd med kommunens arealplan.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke vernet.

Sammenhengende naturområder med urørt preg

Ved omsøkt uttak fra Storvatnet vil det kunne bli bygd en dam, samt en senkning/heving av vannstanden som vil kunne bidra til en reduksjon av større sammenhengende naturområder med urørt preg.

Nasjonale laksevassdrag

Tømmerelv/Hølelva er ikke et nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

Storvatnet er ikke omfattet av andre typer restriksjoner eller vern.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 30.9.2015 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen, grunneiere og interesseforeninger. Høringsuttalelser har vært forelagt søkeren for kommentarer.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Fylkesmannen i Troms

Fylkesmannen viser innledningsvis til vannforsyning som viktig samfunnsinteresse og at det er viktig å sikre befolkningen godt vann både i forhold til kvalitet og mengde. Det vises videre til at vassdraget har bestander av anadrom laksefisk og at det derfor er viktige fiskeinteresser i Hølelva. Fylkesmannen peker på at det er viktig å sikre tilstrekkelig vannføring for å ivareta anadrom laksefisk, i Hølelva spesielt og Tømmerelvvassdraget generelt.

Fylkesmannen viser i tilleggsuttalelse 2.10.2015 til opplysninger gitt på befaringen 30.9.2015 om at anadrom laksefisk kan vandre helt opp i Storvatnet, og således benytte tilløpsbekker til Storvatnet som gyte- og produksjonsområde. Det understrekes at det ikke må iverksettes tiltak som kan forverre forholdene for produksjon av anadrom fisk i vassdraget.

Indre Balsfjord JFF

Indre Balsfjord JFF er bekymret for planene om oppdemming av Storvatnet og påfølgende konsekvenser for sjørret- og laksestammen i vassdraget. Foreningen mener bl. a. at miljøundersøkelsen og hydrologiberegningene ikke er fyllestgjørende og beheftet med flere feil. Foreningen ber, på dette grunnlaget, om at NVE avslår søknaden.

NJFF – Troms

Fylkeslaget i NJFF-Troms stiller seg bak høringsuttalelsen til Indre Balsfjord JFF og påpeker dessuten at det bør gjennomføres utredninger i hele vassdraget som påvirkes av redusert vannføring.

Markenes og Sørkjøs grunneierlag

Grunneierlaget mener at hydrologi- og miljøundersøkelsen har store feil og mangler. I dette ligger det bl. a. at valg av målestasjon Ytre Fiskelausvatn ikke egner seg for sammenligning av hydrologiske data for Storvatnet og at konsekvensvurderingene for biologisk mangfold ikke omfatter hele vassdraget.

I en tilbakemelding etter befaringen understrekes dette på nytt, samt at omsøkt minstevannføring er for liten til å opprettholde vandringsmuligheter og livsbetingelser for villaksen.

Sametinget

Sametinget har ingen merknader til saken.

NVEs vurdering

Storvatnet Vassverk SA har søkt om konsesjon til vannuttak og regulering, i Storvatnet i Balsfjord kommune. Vannverket har vært i drift i over 50 år uten konsesjon og ønsker nå å få formalisert vannuttaket, samt søke om økt regulering av Storvatnet. Vannverket søker om å øke uttaket fra 25 til 30 l/s i tillegg til regulering av Storvatnet mellom HRV på kote 127,5 og LRV på kote 125,5.

Vannverket har søkt om å benytte Storvatnet som kilde, med inntak i selve vannet. Utbyggingen vil, slik den er beskrevet i søknaden, kreve etablering av dam og delvis ny inntaksløsning. Øvrig infrastruktur er allerede etablert. Gjennomsnittlig døgnforbruk forventes for en nært forestående forsyningssituasjon å ligge på ca. 25 l/s, som er tilnærmet identisk med dagens bruk.

Formålet med tiltaket er å sikre produksjonen av godt drikkevann for eksisterende og ny bebyggelse i denne delen av kommunen. Ved en eventuell konsesjon vil det bli satt krav til både minstevannslipp og reguleringsgrenser.

Under høringsrunden ble det registrert noen meningsforskjeller knyttet til det omsøkte vannuttaket. Det ble bl. a. oppgitt at vannet senkes med inntil en ½ m med dagens vannuttak. Meningsbrytningen knytter seg ellers til oppgitte og omsøkte hydrologiske data, samt vurderingen av akvatisk fauna og da særlig angivelsen av anadrom strekning i vassdraget.

Fylkesmannen er betinget positiv til søknaden, men understreker behovet for å sikre vandring og produksjon av anadrom laksefisk i vassdraget.

NVE mener prinsipielt at formalisering av vannuttaket i vassdraget er positivt for både vannverket, kommunen og allmennheten. NVE mener samtidig at det er viktig å sikre levevilkårene for anadrom fisk. En eventuell konsesjon må derfor både ivareta en viktig samfunnsinteresse som vannforsyningen representerer, men også bidra til å ivareta forholdene for akvatisk fauna i vassdraget. Usikkerheten knyttet til gyteområder og anadrom strekning tilsier, slik NVE vurderer det, varsomhet med regulering av vassdraget.

Hydrologiske virkninger av tiltaket

Det omsøkte vannuttaket i Storvatnet utnytter et nedbørfelt på 19,9 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 480 l/s/km². Effektiv innsjøprosent er på 7,2 %. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende høy vannføring i perioden fra mai til august, samt september til

november. Dataene viser stor variasjon i middelvannføringen fra 0,25 m³/s i 1980 til 0,68 m³/s i 1975. Laveste vannføring opptrer gjerne i perioden fra januar til april. 5-persentil sommer- og vintervannføring er oppgitt til henholdsvis 128 og 53 l/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 57 l/s.

Storvatnet har et areal på ca. 1,45 km². Et vannuttak på 30 l/s, samt omsøkt minstevannføring på 57 l/s, vil senke vannet med ca. 0,5 cm per døgn i perioder uten tilsig til vannet. En regulering på 50 cm vil sikre vanntilgangen til vannverket i 100 dager. Det vurderes at gjennomsnittlig vannstand i Storvatnet ikke påvirkes nevneverdig av dagens uttak på 25 l/s. Med et omsøkt vannuttak på 30 l/s vil vannføringen være mindre enn alminnelig lavvannføring gjennomsnittlig 40 dager i året.

NVE har ikke kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørsfelt. Beregningene og bruk av referansemodellen som ligger til grunn for søknaden er allment akseptert og ofte benyttet i fagmiljøet. Spesifikk avrenning, høydefordeling og øvrige feltparametere i referansevassdraget Ytre Fiskelausvatn 196.7 samsvarer godt med parameterne fra nedslagsfeltet til Storvatnet. I tillegg baseres beregningene på en måleperiode på ca. 50 år, noe som utgjør et godt grunnlag.

NVE mener at dagens vannuttak på 25 l/s, i stor grad ivaretar vassdragets naturlige vannføringsdynamikk og at en økning til 30 l/s ikke vil endre denne vurderingen.

Naturmangfold

Tømmerelvvassdraget vurderes å ha en varierende bestand av anadrom fisk, med en klar overvekt og god bestandstilstand av sjørret, og med usikre og variable bestander av laks og sjørøye (Lakseregisteret, Miljødirektoratet).

Bestandsregistreringene i konsesjonssøknaden viser anadrom fisk på hele strekningen i Tømmerelva/Hølelva opp til det som er beskrevet som foss og vandringshinder like oppstrøms Litjehølen. Det oppgitte vandringshinderet bestrides av enkelte lokale og muntlige kilder som viser til fangst av anadrom fisk oppstrøms det angitte vandringshinderet i forbindelse med flom og stor vannføring i vassdraget. Fylkesmannen i Troms legger vekt på dette i sin tilleggsuttalelse fra 2.12.2015, der det ikke utelukkes at anadrom laksefisk kan vandre helt opp i Storvatnet og dermed benytte tilløpselver til Storvatnet som gyte- og produksjonsområde. Vannføringen i området vil være avgjørende for vandringsmulighetene. Fylkesmannen understreker videre at det ikke må iverksettes tiltak som kan forverre forholdene for anadrom fisk i Hølelva spesielt og Tømmerelvvassdraget generelt.

Målet må være å ivareta eller øke denne relativt sårbare bestanden på lengre sikt. Da blir det viktig å sikre og forbedre habitatforholdene for fiskebestanden. Tilstrekkelig og kontinuerlig vannslipp på de berørte elvestrekningene er én viktig faktor i dette bildet. Den foreslåtte minstevannføringen på 57 l/s vil til en viss grad ivareta vassdragets funksjon som reproduksjonsområde for fisk.

NVE vurderer en damkonstruksjon som risikabel for en eventuell opp- og nedvandring av anadrom fisk. Fysiske barrierer i form av dam, samt større vannstandsreguleringer, kan påvirke livsbetingelsene til anadrom fisk i alle livsstadier. En eventuell damkonstruksjon må derfor utformes slik at den ikke hindrer fisk å passere og godkjennes av NVEs miljøtilsyn før arbeidet påbegynnes.

Vi vil også presisere at dersom tiltaket gjennomføres og det forårsaker problemer for fiskebestanden, kan Miljødirektoratet senere pålegge biotopjusterende tiltak i medhold av standardvilkårene (vilkår 5 i vassdragskonsesjon).

Det er tidligere påvist noen rødlistearter i området. Fiskemåke har blitt observert på befaringer i prosjektområdet, karakterisert som nær truet – NT i Norsk rødliste for arter 2015. Det er også påvist jerv og gaupe i nærområdet, begge vurdert til sterkt truet – EN i rødlista. Prosjektområdet befinner seg innenfor forvaltningssone A for jerv og gaupe som betyr at en viss bestand av dyrene ønskes opprettholdt i området. Rødlistede arter i og rundt Storvatnet gjør at terrestrisk miljø samlet er gitt middels verdi i miljøundersøkelsen som er lagt ved konsesjonssøknaden. En forsiktig økning i vannuttak og regulering i Storvatnet er ikke forventet å påvirke habitatforholdene for omtalte arter. Dette forutsetter imidlertid varsomhet i en eventuell bygge- og anleggsfase.

Allmennhetens interesser og den sårbare bestanden av anadrom laksefisk tilsier varsomhet med endringer i vannføringsregimet. Ved en eventuell konsesjon bør det derfor settes krav om slipp av minstevannføring hele året for å ivareta det biologiske mangfoldet i og rundt vassdraget. Det gjelder særlig forholdene til anadrom fisk, men også annen vannfauna. Uttak av inntil 30 l/s er vurdert å ikke påvirke terrestrisk miljø i vesentlig grad. I dette ligger det også at mesteparten av infrastrukturen allerede er etablert. Vannuttak og regulering utover dette vurderes å ha en uforutsigbar og usikker påvirkning på livsbetingelsene for anadrom fisk, og da særlig vandrings-/gyte- og rekrutteringsmulighetene.

Med tilstrekkelig og sikret minstevannføring lik alminnelig lavvannføring mener NVE at vanntilknyttede organismer nedstrøms Storvatnet vil bli ivaretatt i tilstrekkelig grad. Ved stabil vannføring, uten perioder med uttørring, vil livsgrunnlaget for både anadrom fisk og annen vannfauna bli ivaretatt. Det eksisterende vannuttaket er såpass begrenset at det kun i liten grad påvirker produksjonsvilkårene på strekningen. Periodene med høy vannføring vurderes å være store og mange nok til å sikre oppgang av anadrom fisk og annen vanntilnyttet fauna når Storvatnet ikke reguleres. Etter NVEs vurdering vil virkningene for fisk være avgrensede og akseptable for uttak av vann og en begrenset regulering ved slipp av en minstevannføring på 57 l/s.

Ved regulering av vatnet med opptil 2 meter, vil vannføringsregimet endres.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVE sin vurdering av søknaden om uttak av vann fra Storvatnet, legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5, samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i konsesjonssøknaden, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 9.12.2015. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

Konsesjonssøknaden oppsummerer konsekvensene for biologisk mangfold fra ubetydelig til liten konsekvens for vannfauna til liten negativ konsekvens for terrestrisk miljø. Fylkesmannen peker særlig på forholdene for anadrom fisk og vannføringens betydning for vandringsmulighetene. NVE deler oppfatningen av vassdraget som verdifullt for akvatisk miljø og anadrom fisk i særdeleshet. NVE vurderer likevel at den etablerte og praktiserte vannføringsendringen å ha begrenset effekt på miljø,

naturressurser og samfunn. Den begrensede reduksjonen i vannføringen vurderes heller ikke å påvirke livsbetingelsene for anadrom fisk i vassdraget i vesentlig grad. NVE understreker likevel at det, ved en eventuell konsesjon, er viktig å ta hensyn til ferskvannsbiologien og da særlig anadrom fisk. I dette ligger eventuelle krav til ivaretagelse av vandringsmulighetene og fiskeførende strekning i vassdraget.

En eventuell videreføring av dagens vannuttak, samt en forsiktig regulering vil, etter NVEs mening, ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper eller økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5, gitt avbøtende tiltak.

NVE har også sett påvirkningen fra vannuttaket i Storvatnet i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Vi har vurdert området rundt Storvatnet som helhet for våtmarksfugler og rovfugler, rødlistede arter som jerv (EN) og gaupe (EN), samt Tømmerelva/Hølelva/Tverrelva med tanke på bl. a. anadrom fisk og annen ferskvannsbiologi. Den samlede belastningen på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen er ikke så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

I NVE sin vurdering av søknaden om tillatelse til vannuttak i vassdraget legger vi til grunn bestemmelsene i §§ 8-12. Et positivt vedtak fattes kun der hvor fordelene og nytten av å gjennomføre tiltaket vurderes å være større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Området brukes til friluftsliv og rekreasjon, primært av lokalbefolkningen. Det utøves bl. a. fiske, fotturer, jakt og skiturer i området. Særlig store fiskeinteresser er det i Hølelva. Prosjektområdet benyttes også av Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt og inngår i vinterbeite 2 (oksebeiteland og øvrig vårland). I fjellene øst for Storvatnet ligger et høstvinterbeite 2 (spredt brukte områder). Til tross for stor verdi for reindriften vurderes tiltaket etter alternativ 1 å ha liten påvirkning på reindriften og vil medføre ubetydelig konsekvens.

Tiltakets varige påvirkning på landskapet består primært av etablerte inntaksledninger i Storvatnet, noe teknisk infrastruktur, samt tidligere bygde veier i området. I tillegg vil det kunne oppstå kortere perioder med noe lavere vannstand i Storvatnet, samt noe redusert vannføring i Hølelva. Kortvarig fraføring av vann fra Hølelva og en begrenset regulering av Storvatnet vurderes å ha avgrenset effekt og er ikke forventet å ha virkninger for fisk og ferskvannsbiologi i vassdraget.

NVE mener de tekniske inngrepene er lite synlig i landskapet. Områdets tilgjengelighet og attraktivitet vil, etter NVE sin mening, ikke bli vesentlig redusert. På lengre sikt forventes ikke tiltaket å ha vesentlig virkning for brukerinteressene.

Minstevannføring sammen med flomvannføring vil ivareta elvens naturlige vannføringsdynamikk og redusere ulempene for fisk og vanntilknyttede organismer. Med avbøtende tiltak mener NVE at tiltaket ikke vil være så omfattende at det oppleves spesielt negativt for de lokale interessene knyttet til bruk og friluftsliv. Etter NVEs vurdering er de negative konsekvensene for landskap, friluftsinnteresser og brukerinteresser akseptable ved omsøkt alternativ 1, forutsatt at det slippes tilstrekkelig og

kontinuerlig minstevannføring i Hølelva hele året. I tillegg må en eventuell realisering av tiltaket utføres i tråd med vilkårene, dvs. under forutsetning av skånsomhet i forhold til vannuttak, tidspunkt for og utførelse av vedlikehold m.m.

NVE vil også opplyse om at konsesjonshaver vil være ansvarlig for å vedlikeholde anlegg som faller inn under den konsesjonen som eventuelt blir gitt. Dette gjelder også for nedleggelse av anlegg jf. vannressursloven § 41.

Samfunnsmessige virkning

NVE viser til at vannforsyningen er en viktig samfunnsinteresse. Tiltaket vil sikre drikkevannsforsyningen i området med stabil og god vannkvalitet.

Oppsummering

Søker ønsker konsesjon for et vannuttak på inntil 30 l/s og med regulering av Storvatnet mellom LRV på kote 125,5 og HRV på kote 127,5. Av hensyn til terrestrisk og akvatisk fauna, og da særlig hensynet til anadrom fisk, tillates ikke omsøkte alternativ 3 med større regulering av Storvatnet.

NVE mener et formalisert vannuttak vil være en fordel for både vannverket, kommunen og allmennheten. Søknadsprosessen oppviste et moderat konfliktnivå, samtidig som tiltaket genererer stor lokal og samfunnsmessig verdi, forutsigbarhet og sikkerhet. NVE legger videre vekt på at Storvatnet vassverk SA ikke skal ta ut vann utover angitte vannuttak og at vannuttaket loggføres. Ved å sikre tilstrekkelig minstevannføring i perioder med lite vann vil man etter omsøkte alternativ 2, og med en regulering på ½ m, etter all sannsynlighet ikke påvirke floraen og faunaen, og da særlig anadrom laksefisk, i negativ retning. Minstevannføring vil, slik NVE ser det, ivareta landskaps- og friluftinteressene, samt det biologiske mangfoldet, i Hølelva i perioder med lav vannføring.

NVE vurderer avslutningsvis at Storvatnet er eneste reelle og best egna vannkilde i området.

De negative virkningene av tiltaket kan i tilstrekkelig grad avbøtes gjennom vilkår.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Storvatnet vassverk SA tillatelse etter vannressursloven § 8 til uttak av vann fra Storvatnet.

Tillatelsen gis på nærmere bestemte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 206-12-15) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyten av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon:

Middelvannføring	l/s	480
Alminnelig lavvannføring	l/s	57
5-persentil sommer	l/s	128
5-persentil vinter	l/s	53

NVE fastsetter et vannuttak på inntil 30 l/s, samt en regulering mellom kote 127 og 127,5. NVE mener at reduksjonen i vannføringen etter omsøkt alternativ trolig ikke vil påvirke livsvilkårene for fisk og annen vannfauna i Hølelva/Tømmerelva nevneverdig. Det skal installeres vannmåler og vannuttaket skal loggføres kontinuerlig. Dataene må kunne fremvises NVE på forespørsel.

Redusert vannføring kan gi negative konsekvenser for naturmangfold, landskaps- og opplevelsesverdien i området. Vannverket har, på denne bakgrunnen, foreslått å sikre at alminnelig lavvannføring er tilbake i perioder med for lite tilsig. NVE deler denne oppfatningen og mener at foreslått minstevannslipp ivaretar og sikrer både landskap og friluftsliv, samt levevilkårene for flora og fauna i vassdraget. **Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 57 l/s hele året.**

Utforming av terskelen i utløpet av Storvatnet skal tilrettelegges for opp- og nedvandring av fisk. I dette ligger også back-up løsninger som sikrer at minstevannføringspålegget opprettholdes kontinuerlig, f. eks. ved stopp i pumpeanlegget, strømstans osv. Planer og tekniske løsninger skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet påbegynnes, se post 4.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlige for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før eventuelt arbeid settes i gang. Detaljer i prosjektet, som utforming av inntaksarrangement og utløpsterskel m.m. ligger under denne post.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Tabellen nedenfor søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Teknisk løsning for utforming av terskel/dam, samt dokumentasjon av slipp av minstevannføring, skal godkjennes av NVE.
Avbøtende tiltak	Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges. Naturlig revegetering av midlertidige anleggssteder vil avbøte og dempe synsinntrykket av inntaksområde og rørtrasé etter noen år.
Vannvei	Nedgravd

Endelig plassering av og utforming av inntaksarrangement må komme frem i detaljplanene. Utformingen/endringen av utløpsterskel for lettere passasje/opp- og nedgang av fisk fremlegges også for NVE. Utbygger må legge stor vekt på at rørgatetraseen blir så lite synlig som mulig etter at anlegget er ferdig.

Eventuell anleggsvei til inntaket skal tilbakeføres til naturlig tilstand etter at anleggsarbeidet er ferdig.

Eventuelle terrengskader som følge av transport skal utbedres så raskt som mulig.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Øvrige forhold

NVE legger til grunn at privatrettslige forhold er avklart før tiltaket igangsettes.